

Til Folketingets
Børne- og Undervisningsudvalg

Den 21-03-2012
J.nr. 3.4.28.3

Dansk Psykolog Forenings foretræde for Børn- og Undervisningsudvalget den 27. marts 2012 vedr. lovforslag L 103 (om inklusion af børn med særlige behov i den almindelige undervisning).

Dansk Psykolog Forening takker for denne anledning til at uddybe nogle aspekter af foreningens høringssvar over for udvalget.

Dansk Psykolog Forening ser positivt på lovforslagets intention om at styrke inklusionen af børn med særlige behov i folkeskolen, og foreningen deler ligeledes den underliggende vision om en mere ukompliceret og fleksibel brug af Pædagogisk Psykologisk Rådgivning (PPR) med vægt på forebyggelse og tidlig indsats. Foreningen er imidlertid bekymret for, at lovændringen trods gode intentioner kan få uheldige og uønskede virkninger.

I høringssvarene understreger en række organisationer nødvendigheden af, at folkeskolerne inddrager faglig ekspertise fra PPR i arbejdet med at inkludere børn med særlige behov. Med lovforslagets nuværende formulering bliver det imidlertid overladt til den enkelte skoleleders beslutning, om PPR skal inddrages i problemstillinger vedrørende børn med et vurderet støttebehov på under 9 lektioner/ 12 lektioner pr. uge.

PPRs bidrag til arbejdet med at udvikle almenundervisningen nævnes heller ikke.

Dansk Psykolog Forening vil gerne gøre opmærksom på, at et støtteniveau på 12 lektioner pr. uge er meget højt for et barn i folkeskolen. 6-8 lektioner er et helt almindeligt niveau, også til børn med omfattende vanskeligheder og diagnoser som Aspergers Syndrom og ADHD (naturligvis afhængig af kommunens niveau for tildeling og det enkelte barns problematik). Her taler vi om børn, som allerede er diagnosticerede, og dermed er anerkendt som børn med "særlige behov".

Inklusionsarbejde handler imidlertid også i høj grad om børn som ”bøvler med tilværelsen” og med deres skolegang, men hvis vanskeligheder endnu ikke er beskrevet og forstået så præcist, at den rigtige indsats er blevet iværksat.

Mange børn har moderate og måske forbigående vanskeligheder, hvor supplerende undervisning, AKT-indsats m.m. kan hjælpe tilstrækkeligt, og hvor der ikke er grund til at indstille til PPR-undersøgelse eller lignende. Men gruppen af børn, der får under 12 lektioners støtte vil i sagens natur også omfatte børn med meget komplekse og særlige vanskeligheder, som blot endnu ikke er beskrevet og forstået rigtigt.

Det er en afgørende forudsætning for en vellykket indsats, at lærere og pædagoger har adgang til rådgivning og bistand fra faglige specialister fra PPR. Det er f.eks. ikke muligt for en lærer eller et ressourcecenter selv at afgøre, om dårlige sociale kompetencer el. koncentrationsvanskeligheder hos et barn peger i retning af en autismespektrumforstyrrelse eller ADHD-symptomer, som bør udredes, eller om det skyldes andre forhold, som der umiddelbart kan arbejdes med i forældresamarbejde, undervisning og pædagogik.

Alternativet til rettidig inddragelse af relevante fagpersoner vil i mange tilfælde være tiltagende dårlig trivsel og udvikling for barnet og i sidste ende udskillelse til dyre specialforanstaltninger.

Psykologer, talepædagoger og konsulenter fra PPR er i de fleste kommuner allerede involveret i inklusionsarbejdet gennem rådgivning, konsultationsfora, deltagelse i handleplansmøder m.m., og bringer hermed faglig specialviden ind i arbejdet med børn både med og uden diagnoser. PPR bidrager desuden mange steder i arbejdet med at udvikle almenundervisningen, så den bedst muligt modsvarer alle børns behov. Dette er måske det mest centrale middel til at opnå målet om at inkludere flest mulige i den almindelige undervisning.

Endelig er det vigtigt at medtænke, at PPR ikke alene har opgaver omkring specialundervisning, men også vedrørende småbørn, gruppe-/klasseindsatser og i et vist omfang kliniske udrednings- og behandlingsopgaver, hvor alternativet er henvisning til børne- og ungdomspsykiatrien. (Jvf. Regeringens ønske om at kommunerne skal aflaste presset på de børne- og ungdomspsykiatriske hospita-ler).

PPR er dermed en helt nødvendig medspiller for skolerne, og PPR's placering som en ekstern enhed i forhold til skolerne er en garant for en uvildig rådgivning og vejledning til både fagfolk og forældre.

Hvis adgang til denne rådgivning skal besluttes af skolelederen, skaber man en ny og uheldig relation mellem PPR-systemet og skolerne. Ansvar for faglig vurdering af et barns behov og det økonomiske ansvar for indsatsen vil i denne situation komme til at ligge hos samme person. Uanset alle gode intentioner vil sikkerheden for en neutral og fagligt begrundet vurdering ikke længere være til stede.

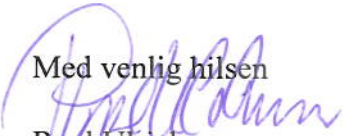

Alene af denne grund er det afgørende at bevare forældres ret til at anmode om en vurdering og rådgivning fra PPR-systemet. Ofte vil der være tale om en enkelt eller få samtaler, andre gange om en egentlig udredning og evt. intervention. Som det er tilfældet allerede i dag er det vigtigt at understrege at et interventionsforslag kun i de færreste tilfælde anbefaler eksklusion, men bidrager til vigtig viden om, hvordan lige præcis denne elev bedst kan inkluderes i normalundervisningen – med eller uden ekstra støttetimer.

DP foreslår på baggrund af det ovenstående, at det formuleres klart i loven:

- At skolerne samarbejder med PPR i udviklingen af almenundervisningen og i inklusionsindsatsen over for børn med særlige behov.
- At lærere og andre fagfolk har adgang til at trække på faglig ekspertise fra PPR, samt
- at forældre har ret til at anmode om vurdering og rådgivning fra PPR.

Med venlig hilsen

Roal Ulrichsen
Fomand

